

ΈΜΜΕΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΥ ΑΓΓΕΛΙΚΗ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ

ΦΟΡΟΣ

Ονομάζεται η αναγκαστική χρηματική εισφορά των πολιτών προς το κράτος ή προς νομικό πρόσωπο χωρίς ειδική αντιπαροχή.

- ✓ Αναγκαστική εισφορά του πολίτη προς το Δημόσιο ή νομικά πρόσωπα
- ✓ Η καταβολή φόρου χωρίς ειδικό αντάλλαγμα
- ✓ Μέσο άσκησης της κοινωνικής και οικονομικής πολιτικής του κράτους
- ✓ Πραγματοποίηση κρατικών σκοπών

ΣΚΟΠΟΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

- ✓ Δημοσιονομικοί
- ✓ Κοινωνικοί
- ✓ Οικονομικοί

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Συνδυασμός φόρων
ώστε να υπερτερούν τα
πλεονεκτήματα και να
ελαχιστοποιούνται τα
μειονεκτήματα της
φορολογίας.

Ταξινόμηση φόρων με βάση κριτηρίων

Φορολογική βάση

- Φόρος εισοδήματος
- Φόρος περιουσίας
- Φόρος δαπάνης

Φορολογικό συντελεστή

- Προοδευτικοί φόροι
- Αναλογικοί φόροι
- Αντίστροφα προοδευτικοί

Φορέας που τον επιβάλλει

- Κεντρική διοίκηση
- Τοπική αυτοδιοίκηση
- Φορέας κοινωνικής ασφάλισης

Προσωπικούς και αντικειμενικούς

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Είναι διαφορετικό σε
μια ανεπτυγμένη χώρα
από μια αναπτυσσόμενη

Σε χώρες με ανεπτυγμένη οικονομία επικρατούν κυρίως οι άμεσοι φόροι ενώ σε χώρες όπου η οικονομία είναι αναπτυσσόμενη επικρατούν οι έμμεσοι φόροι δαπάνης

Ελληνικό φορολογικό σύστημα

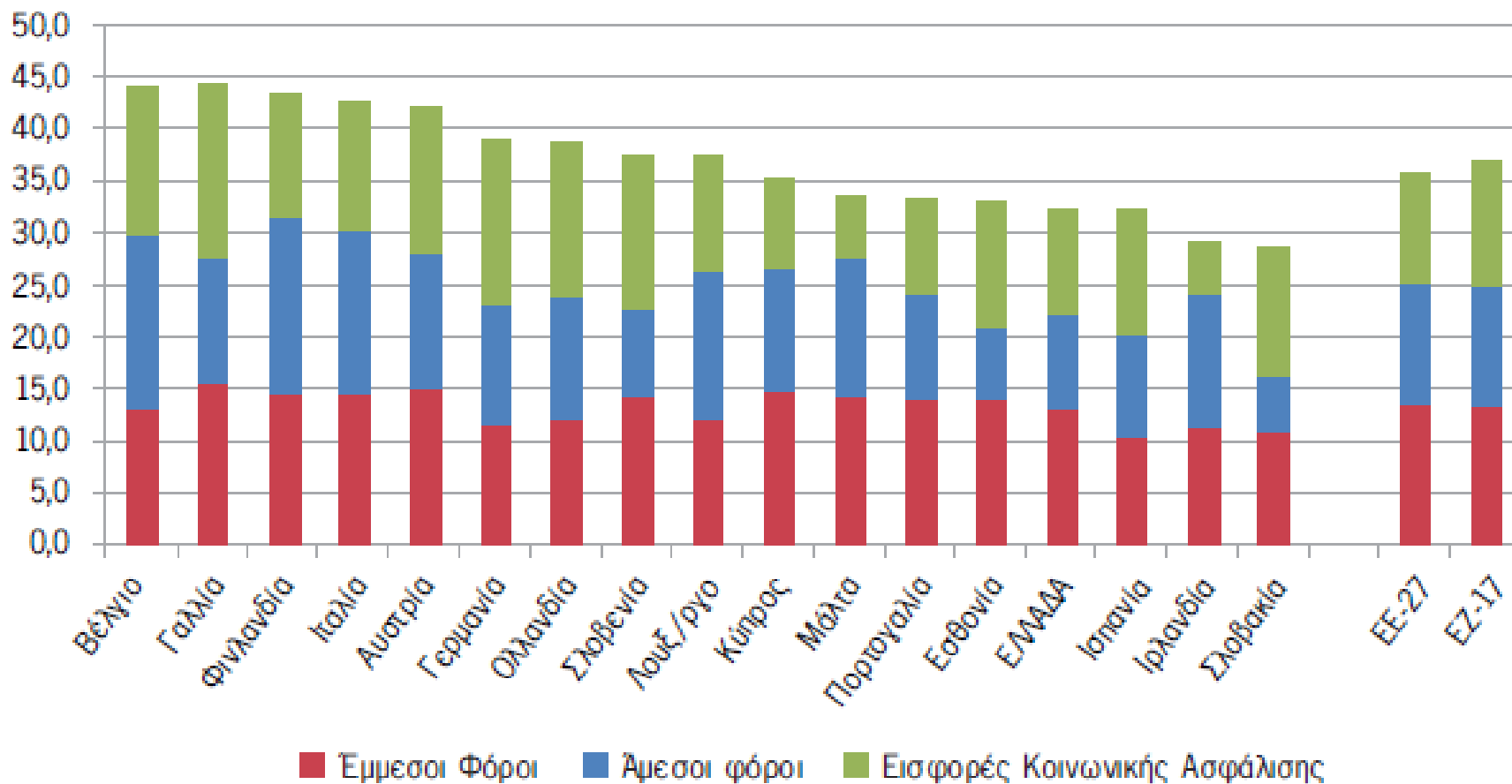
Σημαντικότερος φόρος από άποψη εσόδων είναι ο φόρος προστιθέμενης αξίας

Ενώ ο αμέσως επόμενος είναι ο φόρος εισοδήματος

**Ποσοστιαία
συμμετοχή βασικών
φορολογιών στα
συνολικά φορολογικά
έσοδα**

	(ποσά σε εκατ. ευρώ)	
	ΕΤΟΣ 2011	
ΕΙΔΟΣ ΦΟΡΟΥ	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ	ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ
ΑΜΕΣΟΙ ΦΟΡΟΙ	20.318	41,51%
Φόρος εισοδήματος	12.934	26,42%
Φυσικών προσώπων	8.285	16,93%
Νομικών προσώπων	2.760	5,64%
Ειδικών κατηγοριών	1.888	3,86%
Φόροι στην περιουσία	1.172	2,39%
Άμεσοι φόροι Π.Ο.Ε	1.911	3,90%
Λοιποί άμεσοι φόροι	4.301	8,79%
ΕΜΜΕΣΟΙ ΦΟΡΟΙ	28.632	58,49%
Φόροι συναλλαγών	17.930	36,34%
ΦΠΑ	16.887	34,50%
Πετρελαιοειδών	2.847	5,82%
Καπνού	844	1,72%
Λοιπών	13.197	26,96%
Λοιποί φόροι συναλλαγών	903	1,84%
μεταβίβαση κεφαλαίων	509	1,04%
χαρτόσημο	392	0,80%
Φόροι κατανάλωσης	10.131	20,70%
Φόρος ασφαλιστρών	379	0,77%
Τέλος ταξινόμησης οχημάτων	100	0,20%
ΕΦΚ ενεργειακών προϊόντων	4.653	9,51%
Λοιποί ΕΦΚ (καπνού κλπ.)	3.509	7,17%
Τέλη κυκλοφορίας οχημάτων	1.117	2,28%
Λοιποί φόροι κατανάλωσης	373	0,76%
Έμμεσοι φόροι ΠΟΕ	373	0,76%
Λοιποί έμμεσοι	339	0,69%
(για ΕΕ)	190	0,39%
ΣΥΝΟΛΟ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ	48.951	100,00%

Φορολογικά Έσοδα ως % ΑΕΠ, Ευροζώνη -17 (2011)

ΈΜΜΕΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

• ΈΜΜΕΣΟΙ ΦΟΡΟΙ

- ✓ Ενσωματωμένοι στη τιμή του προϊόντος
- ✓ Μεταβιβάζονται σε τρίτους
- ✓ Η φοροδιαφυγή είναι δυσκολότερη
- ✓ Αποτελεσματική η ταμειευτική λειτουργία των φόρων
- ✓ Δεν γίνονται αντιληπτοί
- ✓ Άδικη κατανομή του φορολογικού βάρους

• ΆΜΕΣΟΙ ΦΟΡΟΙ

- ✓ Δικαιότερη κατανομή των φορολογικών βαρών
- ✓ Γίνονται αντιληπτοί
- ✓ Αύξηση φοροδιαφυγής
- ✓ Αύξηση φορολογικών νόμων επιφέρει επιδείνωση στην αγοραστική δύναμη και μείωση της ανάγκης για αποταμίευση

ΈΜΜΕΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

Το κράτος επιβάλλει φόρους στους παραγωγούς προϊόντων, αλλά οι παραγωγοί έχουν τη δυνατότητα να μεταβιβάσουν τους φόρους στον τελικό καταναλωτή με την αύξηση τιμών των προϊόντων

Οι κυριότεροι έμμεσοι φόροι που ισχύουν σήμερα στην Ελλάδα είναι:

Γενικοί φόροι κατανάλωσης

• Φόρος προστιθέμενης αξίας

	2009	2010	2011	2014
κανονικός συντελεστής :	19%	21%	23%	23%
μειωμένος συντελεστής :	9%	10%	11%	13%
υπερμειωμένος συντελεστής :	4,5%	5%	6,5%	6,5%

Ειδικοί φόροι κατανάλωσης

- Φόροι ρυθμιστικοί της κατανάλωσης
- Ανταποδοτικοί φόροι
- Φόροι πολυτελείας
- Φόροι ταμιευτικοί

Φόρος μεταβίβασης ακινήτων

Δασμοί

**Έσοδα από
έμμεσους φόρους ως %
ΑΕΠ (μ.ο. 2000-2011)**

Χώρες	Σύνολο έμμεσων φόρων (1)	ΦΠΑ (2)	Ειδικοί και άλλοι έμμεσοι φόροι (3)	Καπνός & αλκοόλ (4)	Ενέργεια (5)
Τσεχία	11,0	6,6	4,5	1,2	2,0
Γερμανία	11,2	6,8	4,4	0,7	1,9
Ισπανία	11,4	5,8	5,6	0,8	1,6
Σλοβακία	11,5	7,1	4,4	1,2	2,3
Λιθουανία	11,9	7,4	4,4	1,3	2,1
Λετονία	12,0	7,1	4,8	1,3	1,9
Ρουμανία	12,1	7,4	4,8	1,2	2,5
Ολλανδία	12,7	7,2	5,5	0,5	2,1
Ιρλανδία	12,7	7,0	5,7	1,4	1,8
ΕΛΛΑΔΑ	12,8	7,2	5,6	1,4	1,5
Λουξεμβούργο	12,9	6,0	6,9	1,6	1,4
Ην. Βασίλειο	13,1	6,6	6,5	1,3	2,0
Εσθονία	13,1	8,5	4,7	1,7	1,4
Βέλγιο	13,3	7,0	6,3	0,7	2,6
Πολωνία	13,6	7,6	6,0	1,9	1,9
Μάλτα	13,7	7,1	6,6	1,3	1,7
Φινλανδία	13,8	8,5	5,3	1,1	2,2
Πορτογαλία	14,1	7,9	6,1	1,0	1,9
Ιταλία	14,5	6,1	8,4	0,7	2,6
Αυστρία	14,8	7,9	6,9	0,7	1,4
Σλοβενία	15,2	8,5	6,7	1,1	1,9
Βουλγαρία	15,4	9,3	6,1	2,1	2,2
Γαλλία	15,4	7,2	8,3	0,7	1,6
Κύπρος	15,5	8,4	7,1	1,2	2,4
Ουγγαρία	16,1	8,3	7,8	1,3	1,9
Σουηδία	17,2	9,1	8,1	0,7	1,9
Δανία	17,4	9,9	7,5	0,7	1,3
ΕΕ-27	13,6	7,5	6,1	1,1	1,9
ΕΖ-17	13,4	7,3	6,1	1,1	1,8

ΈΜΜΕΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

- Επιπτώσεις στις επιχειρήσεις

- ✓ Άμεση επιρροή στη ζήτηση και προσφορά των προϊόντων
- ✓ Το είδος των φόρων
- ✓ Τη μορφή αγοράς (ανταγωνιστική, μονοπωλιακή, ολιγοπωλιακή)
- ✓ Μακροχρόνια ή βραχυχρόνια περίοδο

- Επιπτώσεις στο κράτος

- ✓ Επιβάλλονται υπέρ του κράτους
- ✓ Εμπόδιο για τις αποταμιεύσεις όπου επηρεάζονται οι επενδύσεις
- ✓ Αποδοτικότητα επενδύσεων λόγω μεταβολής της ζήτησης
- ✓ Φοροτεχνικές υπηρεσίες

ΈΜΜΕΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

- Επιπτώσεις στους καταναλωτές
  - ✓ Επηρεάζουν την ευημερία των καταναλωτών, περιορίζουν το εισόδημα και την αγοραστική τους δύναμη
  - ✓ Επηρεάζει τα κίνητρα του καταναλωτή για εργασία και αποταμίευση
  - ✓ Η άδικη κατανομή του φορολογικού βάρους πλήττει τις χαμηλότερα εισοδηματικές τάξεις
  - ✓ Περιορίζεται η δυνατότητα ικανοποίησης των αναγκών τους
  - ✓ Επηρεάζονται οι προτιμήσεις των καταναλωτών
  - ✓ Υπερβάλλον βάρος

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας